

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu, ko 2016. gada 25. februārī iesniedza Østre Landsret (Dānija) – Skatteministeriet/T Danmark

(Lieta C-116/16)

(2016/C 270/29)

Tiesvedības valoda – dāņu

Iesniedzējtiesa

Østre Landsret

Pamatlietas puses

Prasītāja: Skatteministeriet

Atbildētāja: T Danmark

Prejudiciālie jautājumi

1. Vai priekšnoteikums tam, lai dalībvalsts atsauktos uz Direktīvas⁽¹⁾ 1. panta 2. punktu par valsts noteikumu piemērošanu, kas paredzēti krāpšanas vai ļaunprātīgas izmantošanas novēršanai, ir fakts, ka attiecīgā dalībvalsts ir pieņēmusi konkrētu valsts noteikumu, ar ko tiek īstenots Direktīvas 1. panta 2. punkts, vai ka valsts tiesību aktos ir ietverti vispārēji noteikumi vai principi par krāpšanu un ļaunprātīgu izmantošanu, kuri var tikt interpretēti saskaņā ar 1. panta 2. punktu?
 - 1.1 Ja atbilde uz 1. jautājumu ir apstiprinoša, vai Likuma par uzņēmumu ienākuma nodokli 2. panta 1. punkta c) apakšpunkts, kurā ir paredzēts, ka “priekšnoteikums ir, lai dividendēm netiktu piemērots nodoklis [...] saskaņā ar Padomes Direktīvu 90/435/EEK par kopēju nodokļu sistēmu, ko piemēro mātesuzņēmumiem un meitasuzņēmumiem, kas atrodas dažādās dalībvalstīs”, var tikt uzskatīts par Direktīvas 1. panta 2. punktā minēto īpašu valsts noteikumu?
2. Vai starp divām dalībvalstīm noslēgtas un atbilstoši ESAO Nodokļu paraugkonvencijai izstrādātas konvencijas par nodokļu dubultās uzlikšanas novēršanu noteikums, saskaņā ar kuru nodokļu piemērošana izmaksātajām dividendēm ir atkarīga no tā, vai dividenžu saņēmējs tiek uzskatīts par šo dividenžu īpašuma beneficiāru, ir līgumā paredzēts noteikums ļaunprātīgas izmantošanas novēršanai, uz kuru attiecas šīs direktīvas 1. panta 2. punkts?
3. Ja Tiesas atbilde uz 2. jautājumu ir apstiprinoša, vai valsts tiesai ir jānosaka, kas ir ietverts jēdzienā “īpašuma beneficiārs”, vai arī šis jēdziens, piemērojot Direktīvu 90/435/EEK, ir jāinterpretē tā, ka šim jēdzienam ir jāpieskaita īpaša Savienības tiesību nozīme, uz ko attiecas Eiropas Savienības Tiesas veikta pārbaude?
4. Ja Tiesas atbilde uz 2. jautājumu ir apstiprinoša un atbilde uz 3. jautājumu ir tāda, ka valsts tiesu uzdevums nav definēt, kas ir iekļauts jēdzienā “īpašuma beneficiārs”, vai šis jēdziens ir jāinterpretē tā, ka uzņēmēj sabiedrība, kas ir dalībvalsts rezidents un kas tādos apstākļos kā šajā lietā saņem dividendes no meitasuzņēmuma citā dalībvalstī, ir šo dividenžu “īpašuma beneficiārs” atbilstoši šā jēdziena interpretācijai saskaņā ar Savienības tiesību aktiem?
 - a) Vai jēdziens “īpašuma beneficiārs” ir jāinterpretē atbilstoši attiecīgajam jēdzienam Direktīvas 2003/49/EK (turpmāk tekstā – “Procentu un honorāru direktīvas”) 1. panta 1. punktā, to lasot kopsakarā ar šīs direktīvas 1. panta 4. punktu?
 - b) Vai šis jēdziens būtu jāinterpretē, ņemot vērā tikai komentāru par ESAO 1977. gada Nodokļu paraugkonvencijas 10. pantu (12. punkts), vai arī šajā interpretācijā var ņemt vērā turpmākos komentārus, tostarp 2003. gadā veiktos papildinājumus par “starpnieksabiedrībām”, un 2014. gadā veiktos papildinājumus par “līgumsaistībām vai juridiskām saistībām”?

- c) Izvērtējot jautājumu par to, vai dividenžu saņēmējs ir jāuzskata par "īpašuma beneficiāru", kāda nozīme ir tam, ka dividenžu saņēmējam ir līgumiskas vai likumiskas saistības nodot procentus citai personai?
- d) Izvērtējot jautājumu par to, vai dividenžu saņēmējs ir jāuzskata par "īpašuma beneficiāru", kāda nozīme ir tam, ka iesniedzējtiesa pēc lietas faktisko apstākļu izvērtēšanas secina, ka saņēmējam (nepastāvot līgumiskām vai juridiskām saistībām saņemtos procentus nodot citai personai) nebija "pilnīgas" tiesības "izmantot un lietot" procentus, kā minēts 2014. gada komentāros par 1977. gada Nodokļu paraugkonvenciju?
5. Ja lietā tiek pieņemts, ka ir "valstu noteikumi, kas vajadzīgi, lai novērstu krāpšanu vai stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu" (skat. Direktīvas 90/435/EEK 1. panta 2. punktu), ka dalībvalsts rezidente uzņēmēj sabiedrība (A) nodod dividendes mātesuzņēmumam (B) citā dalībvalstī un no turienes tās tiek nodotas šīs uzņēmēj sabiedrības mātesuzņēmumam (C), kurš ir rezidents ārpus ES/EEZ, kas savukārt ir izmaksājis šos līdzekļus savam mātesuzņēmumam (D), kurš arī ir rezidents ārpus ES/EEZ, ka starp pirmo no minētajām dalībvalstīm un C rezidences valsti nav noslēgta konvencija par nodokļu dubultās uzlikšanas novēršanu, ka starp pirmo no minētajām dalībvalstīm un D rezidences valsti ir noslēgta konvencija par nodokļu dubultās uzlikšanas novēršanu, un ka pirmajai no minētajām valstīm saskaņā ar tās tiesību aktiem tādēļ nebūtu bijušas tiesības piemērot nodokli ienākuma gūšanas vietā dividendēm, ko A izmaksāja D, ja D būtu bijis tiešais A īpašnieks, vai tā ir ļaunprātīga izmantošana saskaņā ar Direktīvu tā, ka B saskaņā ar to nav aizsargāts?
6. Ja tiek uzskatīts, ka uzņēmēj sabiedrība, kura ir dalībvalsts rezidents (mātesuzņēmums), faktiski nav atbrīvota no nodokļa maksāšanas ienākuma gūšanas vietā saskaņā ar Direktīvas 90/435/EEK 1. panta 2. punktu par dividendēm, kas ir saņemtas no uzņēmēj sabiedrības, kura ir citas dalībvalsts rezidents (meitasuzņēmums), vai LESD 49. pantam, to lasot kopsakarā ar LESD 54. pantu, ir pretrunā tādā tiesiskais regulējums, saskaņā ar kuru pēdējā minētā dalībvalsts piemēro nodokļus par dividendēm mātesuzņēmumam, kas ir citas dalībvalsts rezidents, savukārt uzskata, ka rezidenti mātesuzņēmumi, kas citādi atrodas līdzīgos apstākļos, ir atbrīvoti no nodokļa par šādām dividendēm?
7. Ja tiek uzskatīts, ka uzņēmēj sabiedrība, kura ir dalībvalsts rezidents (mātesuzņēmums), faktiski nav atbrīvota no nodokļa ienākuma gūšanas vietā saskaņā ar Direktīvas 90/435/EEK 1. panta 2. punktu attiecībā uz dividendēm, kas saņemtas no uzņēmēj sabiedrības, kura ir citas dalībvalsts rezidents (meitasuzņēmums), un tiek uzskatīts, ka pēdējās minētās dalībvalsts mātesuzņēmumam ir ierobežots nodokļu maksāšanas pienākums par attiecīgajām dividendēm minētajā dalībvalstī, vai LESD 49. pants, to lasot kopsakarā ar LESD 54. pantu, nepieļauj tādu tiesisko regulējumu, saskaņā ar kuru pēdējā minētā dalībvalsts pieprasa par nodokļa ieturēšanu ienākuma gūšanas vietā atbildīgajai uzņēmēj sabiedrībai (meitasuzņēmumam) nokavētas ieturamā nodokļa samaksas gadījumā samaksāt nokavējuma procentus atbilstoši likmei, kas ir augstāka nekā nokavējuma procentu likme, ko dalībvalsts piemēro prasījumiem par uzņēmumu ienākuma nodokli, kas ir vērsti pret uzņēmēj sabiedrību, kura ir tās pašas dalībvalsts rezidents?
8. Ja Tiesas atbilde uz 2. jautājumu būtu apstiprinoša, un atbilde uz 3. jautājumu būtu tāda, ka valsts tiesu uzdevums nav definēt, kas ir iekļauts jēdzienā "īpašuma beneficiārs", un, ja nevar uzskatīt, ka uzņēmēj sabiedrība, kura ir citas dalībvalsts rezidents (mātesuzņēmums), pamatojoties uz to, ir atbrīvota no nodokļa ienākuma gūšanas vietā saskaņā ar Direktīvu 90/435/EEK attiecībā uz dividendēm, kas ir saņemtas no uzņēmēj sabiedrības, kura ir citas dalībvalsts rezidents (meitasuzņēmuma), vai pēdējai no minētajām dalībvalstīm ir pienākums saskaņā ar Direktīvu 90/435/EEK vai LESD 4. panta 3. punktu paziņot, ko šī dalībvalsts šajā gadījumā uzskata par īpašuma beneficiāru?
9. Ja tiek uzskatīts, ka uzņēmēj sabiedrība, kura ir dalībvalsts rezidents (mātesuzņēmums), faktiski nav atbrīvota no nodokļa ienākuma gūšanas vietā saskaņā ar Direktīvu 90/435/EEK par dividendēm, kas ir saņemtas no uzņēmēj sabiedrības, kura ir citas dalībvalsts rezidents (meitasuzņēmums), vai LESD 49. pants, to lasot kopsakarā ar LESD 54. pantu (pakārtoti, LESD 63. pantu), apskatot atsevišķi vai kopumā, nepieļauj tādu tiesisko regulējumu, saskaņā ar kuru:
- a) pēdējā no minētajām dalībvalstīm pieprasa, lai meitasuzņēmums par dividendēm ietur nodokli ienākuma gūšanas vietā, un liek šai personai uzņemties atbildību attiecībā pret iestādēm par ienākuma gūšanas vietā neieturēto nodokli, savukārt šāda pienākuma ieturēt nodokli ienākuma gūšanas vietā atbrīvā nav, ja mātesuzņēmums ir rezidents pēdējā no minētajām dalībvalstīm?

b) pēdējā minētā dalībvalsts aprēķina nokavējuma procentus par nesamaksātu nodokli ienākuma gūšanas vietā?

Eiropas Savienības Tiesa tiek lūgta atbildi uz 6. un 7. jautājumu iekļaut atbildē uz 9. jautājumu.

10. Vai tādos apstākļos, kad:

- 1) uzņēmēj sabiedrība (mātesuzņēmums), kas ir dalībvalsts rezidents, atbilst Direktīvā 90/435/EEK paredzētajai prasībai, proti, tai (2011. gadā) pieder vismaz 10 % no uzņēmēj sabiedrības (meitasuzņēmuma), kas ir citas dalībvalsts rezidents, akciju kapitāla;
- 2) tiek uzskatīts, ka mātesuzņēmums faktiski nav atbrīvots no nodokļa ienākuma gūšanas vietā saskaņā ar Direktīvas 90/435/EEK 1. panta 2. punktu par meitasuzņēmuma izmaksātajām dividendēm;
- 3) mātesuzņēmuma (tiešs(-i) vai netiešs(-i)) dalībnieks(-i), kas nav ES/EEZ valsts rezidents(-i), tiek uzskatīts(-i) par attiecīgo dividendžu īpašuma beneficiāru(-iem);
- 4) iepriekš minētais(-ie) (tiešais(-ie) vai netiešais(-ie)) dalībnieks(-i) arī neatbilst minētajai kapitāla prasībai;

LESD 63. pantā tiek aizliegts tāds tiesiskais regulējums, saskaņā ar ko dalībvalsts, kurā atrodas meitasuzņēmums, piemēro nodokļus attiecīgajām dividendēm, ja attiecīgā dalībvalsts uzskata, ka rezidentes uzņēmēj sabiedrības, kuras atbilst Direktīvā 90/435/EEK noteiktajai kapitāla prasībai, proti, tām 2011. fiskālajā gadā pieder vismaz 10 % no akciju kapitāla dividendes izmaksājošajā uzņēmēj sabiedrībā, ir atbrīvotas no nodokļiem par šādām dividendēm?

(¹) Padomes 1990. gada 23. jūlija Direktīva 90/435/EEK par kopēju nodokļu sistēmu, ko piemēro mātesuzņēmumiem un meitasuzņēmumiem, kas atrodas dažādās dalībvalstīs (OV 1990, L 225, 6. lpp.).

**Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu, ko 2016. gada 25. februārī iesniedza Østre Landsret (Dānija) –
Skatteministeriet/Y Denmark Aps**

(Lieta C-117/16)

(2016/C 270/30)

Tiesvedības valoda – dāņu

Iesniedzējtiesa

Østre Landsret

Pamatlietas puses

Prasītāja: Skatteministeriet

Atbildētāja: Y Denmark Aps

Prejudiciālie jautājumi

1. Vai priekšnoteikums tam, lai dalībvalsts atsauktos uz Direktīvas (¹) 1. panta 2. punktu par valsts noteikumu piemērošanu, kas paredzēti krāpšanas vai ļaunprātīgas izmantošanas novēršanai, ir fakts, ka attiecīgā dalībvalsts ir pieņēmusi konkrētu valsts noteikumu, ar ko tiek īstenots Direktīvas 1. panta 2. punkts, vai ka valsts tiesību aktos ir paredzēti vispārēji noteikumi vai principi attiecībā uz krāpšanu un ļaunprātīgu izmantošanu, kuri var tikt interpretēti saskaņā ar 1. panta 2. punktu?
 - 1.1 Ja atbilde uz 1. jautājumu ir apstiprinoša, vai Likuma par uzņēmumu ienākuma nodokli 2. panta 1. punkta c) apakšpunkts, kurā ir paredzēts, ka “priekšnoteikums ir, lai dividendēm netiktu piemērots nodoklis [...] saskaņā ar Padomes Direktīvu 90/435/EEK par kopēju nodokļu sistēmu, ko piemēro mātesuzņēmumiem un meitasuzņēmumiem, kas atrodas dažādās dalībvalstīs”, var tikt uzskatīts par Direktīvas 1. panta 2. punktā minēto īpašu valsts noteikumu?